

Cauza C-411/19**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

27 mai 2019

Instanța de trimitere:

Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (Italia)

Data deciziei de trimitere:

16 ianuarie 2019

Reclamanți:

WWF Italia o.n.l.u.s. și alții

Pârâte:

Presidenza del Consiglio dei Ministri

Azienda Nazionale Autonoma Strade SpA (ANAS)

Obiectul procedurii principale

Acțiune introdusă la Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio [Tribunalul Administrativ Regional din Lazio] (denumit în continuare „instanța de trimitere”), prin care se solicită anularea actelor prin care autoritățile italiene au declarat compatibilitatea cu normele de mediu a unui proiect preliminar de lucrări rutiere

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Trimiterea preliminară, dispusă în temeiul articolului 267 TFUE, are ca obiect posibila neconformitate cu dreptul Uniunii a reglementării italiene și a deciziilor administrative care, în speță, au permis aprobarea, sub aspectul compatibilității cu normele de mediu, a unui proiect preliminar de lucrări rutiere cu privire la care o altă autoritate administrativă, chemată anterior să se pronunțe asupra aceluiași aspect, a dat, în schimb, un aviz negativ.

Întrebările preliminare

1) Articolul 6 din Directiva 1992/43/CEE, coroborat cu Directiva 2009/47/CE în măsura în care este aplicabilă în speță, se opune unei reglementări interne primare și reglementării secundare corespunzătoare, astfel cum sunt prezentate mai sus, care permit organului de „ultimă instanță” care este competent să adopte decizia privind compatibilitatea cu normele de mediu a unui proiect preliminar de lucrări în cazul unui dezacord motivat al Ministro dell’ambiente e della tutela del territorio e del mare [ministrul mediului și protecției teritoriului și a mării] să aprobe și, prin urmare, să accepte continuarea procedurii, invocând existența unui interes public major, deși organul de stat competent în materie de protecție a mediului a constatat imposibilitatea de a elabora eventuale prevederi și măsuri de atenuare pentru proiectul alternativ aflat în etapa de aprobare, pentru care fusese deja dat un aviz negativ privind evaluarea efectelor asupra mediului?

2) Directivele menționate mai sus se opun unei soluții precum cea adoptată, potrivit căreia, în scopul aprobării unui proiect preliminar de lucrări care face obiectul procedurii de evaluare a efectelor asupra mediului, „interesul public major” amintit este considerat prevalent în raport cu cel de mediu, în cazul în care este întemeiat exclusiv pe o eficiență economică mai mare a lucrărilor, pe conformitatea lor inclusiv cu protecția peisagistică, istorică, culturală și socio-economică și pe necesitatea de a finaliza o rețea rutieră transeuropeană, în speță TEN-[T], definită „globală” conform Regulamentului (UE) nr. 1315/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013, chiar în prezența unei soluții alternative existente și deja aprobate din punctul de vedere al mediului?

3) O soluție precum cea adoptată, potrivit căreia se consideră posibil să se facă trimitere la etapa proiectului definitiv pentru cercetări și studii suplimentare cu privire la importanța din punctul de vedere al mediului a traseului de drum neaprobat în etapa evaluării efectelor asupra mediului – printre care și evaluarea efectelor asupra sitului – în loc să ceară părții care formulează propunerea efectuarea unor cercetări și studii suplimentare în vederea atenuării impactului economic și peisagistic pe traseul alternativ care, dimpotrivă, fusese deja aprobat din punctul de vedere al mediului, este compatibilă cu reglementările comunitare amintite anterior?

4) În aceste împrejurări și în cazul unui răspuns afirmativ în ceea ce privește compatibilitatea [cu dreptul Uniunii] la prima, la a doua și la a treia întrebare, directivele menționate mai sus se opun unei soluții precum cea adoptată, potrivit căreia nu se consideră obligatoriu în sens negativ avizul de incompatibilitate din punctul de vedere al mediului dat de organul competent în cadrul procedurii de aprobare a unui proiect preliminar de lucrări, făcând trimitere la etapa proiectului definitiv pentru efectuarea unor evaluări mai aprofundate ale efectelor care decurg asupra elementelor peisagistice și de mediu ale teritoriului, în ceea ce privește în mod specific evaluarea efectelor asupra sitului și prevederea, în consecință, a unor măsuri adecvate compensatorii și de atenuare a efectelor?

5) Directivele menționate mai sus se opun unei soluții precum cea adoptată, în care părții care formulează propunerea de intervenție îi revine, în etapa de întocmire a proiectului definitiv de lucrări, sarcina de a transpune prevederile, observațiile și recomandările cu caracter peisagistic și de mediu prevăzute în cadrul conferinței serviciilor, desfășurată cu referire la proiectul preliminar, deși în legătură cu acesta organul competent în materie de protecție a mediului a constatat imposibilitatea de a elabora eventuale prevederi și măsuri de atenuare pentru proiectul alternativ aflat în etapa de aprobare?

6) Directivele menționate mai sus se opun unei soluții precum cea adoptată, în care părții care formulează propunerea îi revine de asemenea sarcina de a realiza studiul de impact asupra mediului al lucrărilor, inclusiv așa-numita „evaluare cu mare atenție”, care trebuie întocmit în deplină conformitate cu cerințele legale în vigoare, pe baza căruia să se efectueze evaluarea efectelor în discuție?

7) Directivele menționate mai sus se opun unei soluții precum cea adoptată, în care a fost indicat un terț (Regiunea Lazio), altul decât cel abilitat în mod obișnuit (Commissione VIA-VAS del MATTM [Comisia de evaluare a efectelor asupra mediului și de evaluare strategică de mediu din cadrul Ministerului Mediului și Protecției Teritoriului și a Mării]), pentru a verifica studiul de impact asupra mediului anexat la proiectul definitiv de lucrări, inclusiv în scopul de a identifica eventualele măsuri suplimentare de atenuare și compensatorii necesare pentru protejarea și conservarea elementelor de mediu și peisagistice ale teritoriului în cauză, lăsând Commissione VIA-VAS del MATTM [Comisia de evaluare a efectelor asupra mediului și de evaluare strategică de mediu din cadrul Ministerului Mediului și Protecției Teritoriului și a Mării], în conformitate cu articolul 185 alineatele 4 și 5 din Decretul legislativ nr. 163/06, doar sarcina de a-și da *a posteriori* avizul cu privire la conformitatea proiectului definitiv de lucrări rutiere în discuție cu cerințele peisagistice și de mediu, după efectuarea verificării menționate mai sus?

Dispozițiile de drept al Uniunii și jurisprudența Curții invocate

Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (denumită „Directiva habitate”). În special, primul, al șaptelea și al zecelea considerent, precum și articolul 2 alineatul (3), articolul 3 alineatul (1), articolul 4 alineatul (5) și articolul 6.

Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice. În special considerentele (6) și (10), precum și articolul 2, articolul 3 alineatul (2) litera (b) și articolul 4 alineatul (4).

În plus, sunt amintite următoarele hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene: Hotărârea din 21 iulie 2016, Orleans și alții, C-387/15 și C-388/15, EU:C:2016:583, punctele 32, 35, 36, 39, 40, 43-48, 52-54, 57-64; Hotărârea din 3

aprilie 2014, Cascina Tre Pini, C-301/12, EU:C:2014:214; Hotărârea din 16 februarie 2012, Solvay și alții, C-182/10, EU:C:2012:82, punctele 68-77; Hotărârea din 21 iulie 2011, Azienda Agro-Zootecnica Franchini și Eolica di Altamura, C-2/10, EU:C:2011:502; Hotărârea din 24 noiembrie 2011, Comisia/Spania, C-404/09, EU:C:2011:768; Hotărârea din 14 ianuarie 2010, Stadt Papenburg, C-226/08, EU:C:2010:10; Hotărârea din 20 septembrie 2007, Comisia/Italia, C-304/05, EU:C:2007:532; Hotărârea din 11 iulie 1996, Royal Society for the Protection of Birds, C-44/95, EU:C:1996:297.

Dispozițiile naționale invocate

Decreto legislativo del 12 aprile 2006, n. 163 – Codice dei contratti pubblici relativi a lavori, servizi e forniture in attuazione delle direttive 2004/17/CE e 2004/18/CE [Decretul legislativ nr. 163 din 12 aprilie 2006 privind Codul achizițiilor publice de lucrări, de servicii și de bunuri de transpunere a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE] (denumit în continuare „Decretul legislativ nr. 163/06”). În special:

- articolul 165 alineatul 3, care reglementează conținutul proiectului preliminar al infrastructurii, prevăzând, printre altele, că, în cazul în care lucrările sunt supuse unei evaluări a efectelor asupra mediului, proiectul preliminar trebuie să fie însoțit și de studiul de impact asupra mediului;
- articolul 182 alineatele 1 și 2, care prevede caracterul obligatoriu al procedurii de evaluare a efectelor asupra mediului;
- articolul 183 alineatul 6, care prevede că Consiglio dei ministri [Consiliul de Miniștri] este organul competent să adopte decizia privind compatibilitatea cu normele de mediu în cazul unui dezacord motivat exprimat de Ministero dell'ambiente e della tutela del territorio [Ministerul Mediului și Protecției Teritoriului];
- articolul 185 alineatele 4 și 5, potrivit căruia Commissione di verifica dell'impatto ambientale VIA-VAS [Comisia de verificare a efectelor asupra mediului EEM-ESM] își dă avizul cu privire la conformitatea proiectului definitiv cu prevederile deciziei privind compatibilitatea cu normele de mediu.

Decreto legislativo del 29 dicembre 2011, n. 228 – Attuazione dell'articolo 30, comma 9, lettere a), b), c) e d) della legge 31 dicembre 2009, n. 196, in materia di valutazione degli investimenti relativi ad opere pubbliche [Decretul legislativ nr. 228 din 29 decembrie 2011 de punere în aplicare a articolului 30 alineatul 9 literele a), b), c) și d) din Legea nr. 196 din 31 decembrie 2009 privind evaluarea investițiilor referitoare la lucrări publice] (denumit în continuare „Decretul legislativ nr. 228/11”). În special:

- articolul 1 alineatul 1, care prevede că: „[m]inisterele sunt ținute să desfășoare activitățile de evaluare *ex ante* și *ex post* prevăzute de prezentul decret în

scopul de a garanta raționalizarea, transparența, eficiența și eficacitatea cheltuielilor [...] destinate realizării unor lucrări publice și de utilitate publică [...]”;

- articolul 4, care prevede că ministerele elaborează studii de fezabilitate pentru a stabili soluțiile optime de proiectare în vederea atingerii obiectivelor identificate în cadrul evaluării *ex ante*. Pentru lucrările al căror cost estimat depășește 10 milioane de euro, ministerele prezintă în anexa la studiile de fezabilitate și analiza riscurilor;
- articolul 8 alineatele 1-3, potrivit căruia ministerele întocmesc linii directoare privind evaluarea investițiilor în lucrări publice din domeniile de competența lor.

Decreto del Presidente del Consiglio dei ministri del 3 agosto 2012 – attuazione dell'articolo 8, comma 3, del [decreto legislativo n. 228/11] [Decretul Președintelui Consiliului de Miniștri din 3 august 2012 de punere în aplicare a articolului 8 alineatul 3 din Decretul legislativ nr. 228/11]. În special articolul 2 alineatul 1 litera b), potrivit căruia: „evaluarea *ex ante* a lucrărilor individuale» este activitatea de evaluare prevăzută la articolul 4 din Decretul legislativ nr. 228/2011, efectuată, de regulă, prin tehnici proprii analizei cost-beneficiu, pentru a stabili soluțiile optime de proiectare în vederea atingerii obiectivelor identificate în cadrul evaluării necesităților de infrastructură”.

Decreto del Presidente della Repubblica dell'8 settembre 1997, n. 357 – Regolamento recante attuazione della direttiva 92/43/CEE relativa alla conservazione degli habitat naturali e seminaturali, nonché della flora e della fauna selvatiche [Decretul Președintelui Republicii nr. 357 din 8 septembrie 1997 privind Regulamentul de transpunere a Directivei 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică] (denumit în continuare „DPR nr. 357/97”). În special:

- articolul 5, intitulat „Evaluarea efectelor asupra mediului”, care prevede următoarele: „[...] 2. Părțile care formulează propuneri de planuri teritoriale [...] întocmesc [...] un studiu pentru a identifica și a evalua efectele pe care planul le poate avea asupra sitului, ținând seama de obiectivele de conservare a sitului respectiv. [...]
- 3. Părțile care formulează propuneri de intervenții care nu sunt direct legate de menținerea într-un stadiu corespunzător de conservare a speciilor și a habitatelor prezente în sit și care nu sunt necesare în acest scop, dar care pot avea efecte semnificative asupra sitului respectiv, singure sau împreună cu alte intervenții, prezintă, în scopul evaluării efectelor asupra sitului, un studiu în vederea identificării și a evaluării [...] principalelor efecte pe care intervențiile menționate le pot avea asupra [...] sitului de importanță comunitară sau asupra ariei speciale de conservare, ținând seama de obiectivele de conservare a acestora.

- 4. Pentru proiectele care fac obiectul unei proceduri de evaluare a efectelor asupra mediului [...] și care vizează [...] situri de importanță comunitară și arii speciale de conservare, astfel cum sunt definite în prezentul regulament, evaluarea efectelor este inclusă în cadrul procedurii menționate mai sus, care, în acest caz, ia în considerare și efectele directe și indirecte ale proiectelor asupra habitatelor și a speciilor pentru care siturile și ariile respective au fost identificate. În acest scop, studiul de impact asupra mediului întocmit de partea care formulează propunerea trebuie să includă elementele referitoare la compatibilitatea proiectului cu obiectivele de conservare prevăzute de prezentul regulament [...].
- [...]
- 9. Dacă, în pofida unui rezultat negativ al evaluării efectelor asupra sitului și în lipsa unei soluții alternative, planul sau intervenția trebuie realizate din motive cruciale de interes public major, inclusiv din rațiuni de ordin social sau economic, administrațiile competente iau toate măsurile compensatorii necesare pentru a garanta coerența globală a sistemului «Natura 2000» și informează în acest sens Ministero dell'ambiente e della tutela del territorio [Ministerul Mediului și Protecției Teritoriului] [...].
- 10. În cazul în care siturile respective adăpostesc tipuri de habitat natural și specii prioritare, planul sau intervenția ale căror efecte negative asupra sitului de importanță comunitară au fost evaluate pot fi realizate numai în ceea ce privește cerințe legate de sănătatea și de siguranța publică sau cerințe de importanță majoră pentru mediu ori, ca urmare a avizului Comisiei Europene, pentru alte motive cruciale de interes public major”;
- articolul 6, intitulat „Arii de protecție specială”, potrivit căruia: „1. Rețeaua «Natura 2000» cuprinde ariile de protecție specială prevăzute de Directiva 79/409/CEE [...].
- 2. Obligațiile care decurg din articolele 4 și 5 se aplică și ariilor de protecție specială prevăzute la alíneatul 1”.

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 În anul 2015, Azienda Nazionale Autonoma Stradale SpA (denumită în continuare „ANAS”) a solicitat inițierea procedurii de „evaluare a efectelor asupra mediului” (denumită în continuare „EEM”) pentru proiectul preliminar de finalizare a unei porțiuni din drumul național nr. 675 (denumit în continuare „DN 675”) care face legătura între portul Civitavecchia și centrul intermodal din Orte. Această solicitare privea un nou drum rutier (denumit „traseul verde”) care, potrivit ANAS, avea costuri de realizare mai puțin ridicate decât un alt drum (denumit „traseul violet”), care fusese deja aprobat în ceea ce privește efectele asupra mediului.

- 2 În anul 2016, Commissione di verifica dell'impatto ambientale VIA-VAS [Comisia de verificare a efectelor asupra mediului EEM-ESM] (denumită în continuare „Comisia EEM-ESM”) din cadrul Ministero dell'ambiente e della tutela del territorio e del mare [Ministerul Mediului și Protecției Teritoriului și a Mării] (denumit în continuare „MATTM”) a evidențiat unele puncte critice ale „traseului verde” din punctul de vedere al mediului, subliniind în special că acest traseu se desfășoară pe o distanță de 14,4 km într-o arie de protecție specială și se situează la o distanță mai mică de 1 km de un sit de importanță comunitară.
- 3 La 20 ianuarie 2017, pe baza considerațiilor menționate la punctul anterior, Comisia EEM-ESM a dat un aviz negativ cu privire la proiectul preliminar al „traseului verde”, arătând de asemenea că problemele legate de costurile ridicate ale „traseului violet”, aprobat anterior, puteau fi rezolvate prin divizarea acestuia din urmă în două secțiuni.
- 4 În urma acestui aviz negativ, Presidenza del Consiglio dei Ministri [Președinția Consiliului de Miniștri] (denumită în continuare „PCM”), care, în temeiul articolului 183 alineatul 6 din Decretul legislativ nr. 163/06 a devenit autoritatea competentă să adopte decizia privind compatibilitatea cu normele de mediu, a solicitat MATTM să furnizeze evaluările efectelor asupra mediului, indicând eventualele măsuri compensatorii și de atenuare. Prin avizul din 7 iulie 2017, Comisia EEM-ESM a dat un nou aviz negativ cu privire la „traseul verde”, arătând că nu era posibil să se elaboreze eventuale măsuri compensatorii și de atenuare, astfel cum a solicitat PCM.
- 5 În pofida acestui aviz negativ suplimentar, prin decizia din 1 decembrie 2017, PCM a adoptat decizia privind compatibilitatea cu normele de mediu a „traseului verde”, întemeind această decizie pe „interesul public major” care făcea necesară finalizarea rutelor strategice de legătură între diferitele drumuri principale care fac parte din rețeaua transeuropeană TEN-T, care constituie o rețea „globală” în sensul Regulamentului (UE) nr. 1315/2013. Prin decizia menționată s-a dispus de asemenea ca ANAS să efectueze, în etapa de întocmire a proiectului definitiv, studiul de impact asupra mediului al traseului în discuție, inclusiv așa-numita „[evaluare] cu mare atenție”, pe baza căruia urma să fie realizată ulterior „evaluarea efectelor asupra sitului” (denumită în continuare „EES”) de către autoritatea competentă, cu respectarea prevederilor, a observațiilor și a recomandărilor cu caracter peisagistic prevăzute în cadrul conferinței serviciilor, organizată de Ministero delle infrastrutture e dei trasporti [Ministerul Transporturilor și Infrastructurii] (denumit în continuare „MIT”).
- 6 Împotriva acestei decizii au introdus o acțiune la instanța de trimitere mai multe asociații de protecție a mediului și persoane fizice (denumite în continuare, împreună, „reclamantii”), solicitând anularea acesteia.
- 7 Între timp, prin decizia din 28 februarie 2018, Comitato interministeriale per la programmazione economica [Comitetul interministerial pentru programare economică] (denumit în continuare „CIPE”) a aprobat proiectul preliminar al

„traseului verde” și a indicat Regione Lazio [Regiunea Lazio] în calitate de entitate abilitată să efectueze verificarea studiului de impact asupra mediului care trebuie anexat la proiectul definitiv al lucrărilor în cauză.

- 8 Această din urmă decizie a fost atacată de reclamantii în temeiul motivelor suplimentare la acțiunea menționată la punctul 6 de mai sus.

Principalele argumente ale părților din procedura principală

- 9 În susținerea acțiunii introduse la instanța de trimitere, reclamantii afirmă că decizia din 1 decembrie 2017, prin care PCM a luat măsura privind compatibilitatea cu normele de mediu a „traseului verde”, încalcă articolul 6 alineatul (4) din Directiva 92/43/CEE, transpusă în dreptul intern prin articolul 5 din DPR nr. 357/97. Astfel, potrivit normei menționate, „[motivelor] cruciale de interes public major” li se poate acorda prioritate în raport cu motivele care țin de protecția mediului numai în cazul în care sunt îndeplinite două condiții: „lipsa unei soluții alternative” și luarea „[tuturor măsurilor] compensatorii necesare”. Aceste două condiții nu ar fi îndeplinite în speță, iar, în special în ceea ce privește lipsa unei soluții alternative, reclamantii subliniază că „traseul violet”, de altfel deja aprobat sub aspectul efectelor asupra mediului de MATTM și de CIPE, constituie o alternativă la „traseul verde” de natură să realizeze atât interesul public privind protecția mediului, cât și pe cel legat de necesitatea de a realiza lucrările.
- 10 Prin intermediul motivelor suplimentare formulate în completarea acțiunii, reclamantii contestă legalitatea Deciziei CIPE din 28 februarie 2018, prin care a fost aprobat proiectul preliminar al „traseului verde”, în măsura în care indică Regione Lazio [Regiunea Lazio] în calitate de entitate abilitată să efectueze verificarea studiului de impact asupra mediului, inclusiv a EES, pe care ANAS va trebui să îl transmită împreună cu proiectul definitiv, și să identifice alte eventuale măsuri compensatorii și de atenuare. În această privință, reclamantii au arătat că verificarea EES nu poate fi efectuată de Regione Lazio [Regiunea Lazio], întrucât intră în competența Comisiei EEM-ESM, care s-a pronunțat deja cu privire la acest aspect. În plus, reclamantii afirmă că, întrucât a fost deja examinată de comisia menționată mai sus, EES nu poate fi depusă din nou în etapa proiectului definitiv.
- 11 Pârâtele subliniază în apărare următoarele împrejurări: a) că deciziile atacate sunt justificate de motive de interes public; b) că PCM a exercitat în speță competența care i-a fost acordată prin lege în calitate de organ competent în ultimă instanță; c) că în privința proiectului preliminar al „traseului verde” a fost efectuată o analiză a costurilor și a beneficiilor lucrărilor care trebuie efectuate; d) că „traseul violet” a suferit o creștere nesustenabilă a costurilor, astfel încât nu mai putea fi realizat; e) că ANAS a utilizat o abordare inovatoare și revoluționară în domeniul evaluării efectelor asupra mediului, în măsură să cuantifice în mod obiectiv efectele unei

noi lucrări asupra diverselor elemente de mediu, peisagistice, istorice, culturale și socio-economice.

Prezentare succintă a motivelor trimiterii preliminare

- 12 Instanța de trimitere are îndoieli că procedura de evaluare a efectelor asupra mediului ale „traseului verde” este conformă cu reglementarea Uniunii amintită.
- 13 În această privință, instanța de trimitere subliniază că decizia privind compatibilitatea cu normele de mediu și aprobarea ulterioară a proiectului preliminar al traseului în discuție au fost adoptate:
- 14 considerând prevalent, în raport cu aspectul de mediu, interesul public major care rezultă din costul mai redus al lucrărilor și din finalizarea rutelor strategice de legătură între drumurile principale care fac parte din rețeaua transeuropeană TEN-T;
- 15 fără a lua în considerare faptul că organul de stat competent (Comisia EEM-ESM) se pronunțase ferm în sens negativ, subliniind că nu era posibil să se elaboreze eventuale prevederi și măsuri de atenuare pentru proiectul alternativ al „traseului verde” și arătând că exista o rută alternativă, constituită din „traseul violet”, aprobată deja din punctul de vedere al mediului, al cărei cost putea fi diminuat prin divizarea acesteia în două secțiuni;
- 16 permițând continuarea procedurii de proiectare și de execuție a lucrărilor rutiere în discuție și făcând trimitere la etapa de întocmire a proiectului definitiv pentru efectuarea unor evaluări mai aprofundate ale efectelor asupra mediului ale lucrărilor, în ceea ce privește în mod specific EES și prevederea, în consecință, (doar) a unor măsuri compensatorii și de atenuare a efectelor;
- 17 indicând, în conformitate cu articolul 5 alineatul 2 din DPR nr. 357/97, Regione Lazio [Regiunea Lazio] în calitate de entitate competentă să verifice studiul de impact asupra mediului anexat la proiectul definitiv de lucrări, inclusiv în scopul de a identifica eventualele măsuri suplimentare de atenuare și compensatorii necesare pentru protejarea și conservarea elementelor de mediu și peisagistice ale teritoriului în cauză și lăsând Comisiei EEM-ESM din cadrul MATTM, în conformitate cu articolul 185 alineatele 4 și 5 din Decretul legislativ nr. 163/06, doar sarcina de a-și da avizul cu privire la conformitatea proiectului definitiv cu cerințele peisagistice și de mediu menționate mai sus;
- 18 prevăzând că, în etapa de întocmire a proiectului definitiv de lucrări, ANAS transpune prevederile, observațiile și recomandările cu caracter peisagistic și de mediu stabilite în cadrul conferinței serviciilor, desfășurată cu referire la proiectul preliminar, realizând de asemenea studiul de impact asupra mediului al lucrărilor în discuție, pe baza căruia să se efectueze EES.

- 19 În plus, instanța de trimitere amintește principalele argumente invocate de pârâte și, în special, împrejurarea menționată la punctul 11 litera e) de mai sus, și anume că, în speță, ANAS ar fi utilizat o abordare inovatoare și revoluționară în domeniul evaluării efectelor asupra mediului. În lumina acestei abordări inovatoare și în lipsa unei jurisprudențe specifice cu privire la acest aspect, instanța de trimitere consideră că este necesar să adreseze Curții întrebările formulate în prezenta trimitere preliminară.

DOCUMENT DE LUCRU